

γερόφυλλος

— 37 —

γεσιάλιν

γερόφυλλος ὁ, Θράκ. (Σαρακ.) Προπ. (Πάνορμ.) — Α. Passow, Popular. Carn., 458 γερόφυλλ-λος Χίος (Πισπιλ.) γερόφυλλας Σκῦρ. γεροφύλλος Α. Οἰκονομίδ., Τραγούδ. Ὀλύμπ., 97.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. φύλλος.

Ὁ οἶονεὶ γηραλέος φύλλος ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ψεῖρα ζύμωνε, κονίδα κοσκινάει

καὶ ὁ γερόφυλλος τὸν φοῦθρο σὺδ-δανλάει

Πισπιλ.

Ψεῖρα ζύμωνε, κονίδα ἑρμομολόγα

τὸ ὁ γερόφυλλας τὸ φόρνε σὺδανλουσε

Σκῦρ.

γέριμο τό, Θήρ. Κρήτ. (Κίσ. Σφακ.) Πελοπ. (Βάλτ. Βερεστ. Βλάσ. Γαργαλ. Δίβρ. Κοντογόν. Κουρτάκ. Λεντεκ. Μάνεσ. Μαργέλ. Μηλιώτ. Μουζάκ. Πετροχ. Ρουμκ. Χώρ. κ.ά.) — Α. Ταρσούλ, Ν. Ἔστ. 1 (1927), 912 Ν. Κοτσοβίλ. Ἐξαρτ. πλοίων, L. Roussel, Grammaire, 319, Α, Παλάσκ., Λεξ. Γαλλοελλην. ναυτ. ὅρων Ν. Ἔστ. 20 (1936), 1054 — Λεξ. Ψύλλ. γέρος' μου Στερελλ. (Βαρετάδ. Βόνιτσ. Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. Παναγούλ. Πατιόπουλ. Σπάρτ. κ.ά.) ἑρσιμο Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γείριμο Τσακων. (Χαβουτσ.) γιούριμο Πελοπ. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. γέρνω.

1) Κλίσσις, ἀπόκλίσσις Κρήτ. (Κίσ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπ. (Βάλτ. Βερεστ. Βλάσ. Γαργαλ. Δίβρ. Κοντογόν. Κουρτάκ. Λεντέκ. Μάν. Μάνεσ. Μαργέλ. Μηλιώτ. Μουζάκ. Πετροχ. Ρουμκ. Χώρ. κ.ά.) Στερελλ. (Βαρετάδ. Βόνιτσ. Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. Παναγούλ. Πατιόπουλ. Σπάρτ. κ.ά.) Τσακων. (Χαβουτσ.) — Α. Ταρσούλ, ἐνθ' ἄν. Ν. Κοτσοβίλ., ἐνθ' ἄν. L. Roussel, ἐνθ' ἄν. Α. Παλάσκ., ἐνθ' ἄν. Ν. Ἔστ., ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Ψύλλ.: Μὲ τὸ γέριμο τοῦ ἡλίου νὰ πᾶς γιὰ νὰ κόψῃς τὰ ξύλα Γαργαλ. Ἡρθι'ς τ' ἁλών' μὴ τοῦ γέρος' μου τοῦ ἡλίου Μύτικ. Δὲ βαίρω φαῖ, μὰ μέσ' 'ς τὸ ἑρσιμο τζῆ μέρας θὰ ῥθω Ἀπύρανθ. Μὲ τὸ γείριμο τὸ σαμάρ' καφτώτ' (= ἔπεσε) Χαβουτσ. Ἀκόμα ἔφεγγε λίγο ἀπὸ τὸ γέριμο τῆς μέρας Α. Ταρσούλ., ἐνθ' ἄν. Μὲ τὸ γέριμο τοῦ ἡλίου ἀπὸ ἄσπρα τὰ χιόνια γίνηκαν χρυσὰ Ν. Ἔστ. ἐνθ' ἄν. Συνών. γέρμα, πλάγιασμα. 2) Ἡ διὰ ζέοντος ὕδατος περίχυσις τῶν πρὸς πλύσιν ἐνδυμάτων Κρήτ. (Σφακ.) Πβ. γέρνω. Συνών. χύσιμο. 3) Ἡ κατὰ τὰ ἄκρα ἀναδίπλωσις ὑφάσματος κατὰ τὴν ραφὴν Θήρ. Συνών. γύρισμα, στρίψωμα.

γεράρικος ἐπίθ. Κρήτ. (Κίσ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. γεράρης.

Ὁ ἐπικλινής: Εἶναι γεράρικο τὸ χωράφι καὶ δὲ βορεῖ κανεῖς μήτε νὰ ζευγαρίσῃ.

γερώνω Θράκ. (Σαρακκλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γερός κατ' ἀναλογ. πρὸς τὰ συνών. ἀναρρώω, δυναμώω κ.τ.τ.

Γερεύω 1, τὸ ὅπ. βλ.: Δὲ γέρωσ' (= δὲν ἀνέρωσε, δὲν ἔγινε καλά). Συνών. γαίρω.

γερωσύνη ἡ, (Ι) ἀμάρτ. γερωσύνᾱ Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γέρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ωσύνη.

Ἡ γεροντικὴ ἡλικία.

γερωσύνη ἡ, (ΙΙ) Α. Ρουμελ. (Καρ. Μεσημβρ.) Εὐβ.

(Αὐλωνάρ.) Ἡπ. (Κασταν. κ.ά.) Θράκ. (Σάκκ. κ.ά.) Κύθν. Μέγαρ. Μύκ. Παζ. Πελοπ. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Δάφν. Δίβρ. Καλάβρυτ. Καρυά Κορινθ. Κοντογόν. Μαργέλ. Μεσσην. Μηλιώτ. Οἶν. Ποταμ. Σουδεν. κ.ά.) Προπ. (Ἀρτάκ. Κύζ.) Σκῦρ. Χίος (Καρδάμ. Φυτ. κ.ά.) — Λεξ. Βάιγ. Λάουνδ. Μπριγκ. γερωτσύνη Χίος (Νένητ.) γερωσύν' ἡμιβόρ. ἰδιώμ. γιουρσύν' Εὐβ. (Ἀκρ. Λιχάς κ.ά.) Θράκ. (Ἀλμ. Ἀμόρ. Καρχ.) Ἰμβρ. Μ. Ἀσία (Κυδων.) Λέσβ. (Πάμφιλ. κ.ά.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δρυμ. Ἐλάτ. Κοζ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Φθιώτ. Φωκ.) γιουρσύν' Σαμοθρ. ἱουρσύν' Α. Ρουμελ. (Καβκαλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γέρος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἐν χρήσει εἰς εὐχὰς ἰδιαιτέρως, ὑγεία, εὐρωστία ἐνθ' ἄν.: Γερωσύνη ποὺ τὴν ἔχει αὐτός! Καρυά Κορινθ. Τρώγαμε μόν' πιπερίτσα καὶ ψωμί καὶ εἴχαμε γερωσύνη καὶ κόκκινα μάγουλα Σάκκ. Ἐντος ὁ ἄνθρωπος ὅλο γερωσύνη εἰ' Φυτ. Μαδεῖται καὶ τῆς πέφτει τὸ μαλλὶ ἀπὸ γερωσύνη (εἰρων. περὶ αἰγός) Μεσσην. Γιὰ τ'ν ὦρα ὑπάρχ' γιουρσύν' βόρ. ἰδιώμ. Γιουρσύν' σάν ἐνι, οὐλα ξιχά' di Σαμοθρ. Ἐ, τί νὰ κάμουν; Γερωσύν' (φράσις παρηγορίας πρὸς παθόντα ὑλικήν, ἀλλ' οὐχὶ καίριαν ζημίαν) Αὐδήμ. Τί νὰ γέν'; Γιουρσύν' νὰ 'ραι! (συνών. μετὴν προηγουμ.) Ἀκρ. Λιχάς Γεῖα καὶ γερωσύνη νὰ 'χωμεν Καρδάμ. Γεῖα 'ς τὰ χέρια σ'! Γερωσύνη! (ἐνν. νὰ ἔχῃς εὐχὴ εἰς ἐργάτην ὁ ὁποῖος ἐτελείωσε μετ' ἐπιτυχίαν τὸ ἔργον του) Κύθν. Ὁ Θεὸς νὰ σέ δώσ' καλὴ γερωσύν' Θράκ. (Σηλυβρ.) Καλὴ γερωσύν'! (εὐχὴ εἰς ρακοποσίαν) Προπ. (Ἀρτάκ.) Ζωὴ σὲ λόγον σας! Ἀς σᾶς ἀφήσῃ γεῖα καὶ γερωσύνη (ἐνν. ὁ ἀποθανών εὐχὴ εἰς πενθοῦντας) Σκῦρ. Γεῖα καὶ γερωσύνη νὰ σ' ἀφήζ' (συνών. μετὴν προηγουμ.) Μύκ. Στὸν Τοῦρκον θυρμασιά, σὶ μένα γιουρσύν' (εὐχὴ κατὰ τὸν χαιρετισμὸν τῆς νέας σελήνης) Ἀμόρ. Καλημέρα σας, χρόνια πουλλά, σᾶς φέρουν γεῖα, γιουρσύν' 'ς τὸν κόσμον, 'ς τὰ πράματα (=ζῶα τοῦ οἰκοδεσπότη) εὐχὴ παιδίων κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἔτους) Κοζ. Ἄσμ.

Καλημέρα γαὶ Βασίλη, | ἤφερά σας γερωσύνη,

ὅλου μάλαμα γι' ἀσήμι

(εὐχὴ κατὰ τὰ Κάλαντα τοῦ Ἀγίου Βασιλείου) Φυτ.

γερωτὸς ἐπίθ., Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γέρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ωτὸς.

Ὁ ὁμοιάζων πρὸς γέροντα, ὁ συμπεριφερόμενος ὡς γέρον.

γέσι τό, ἀμάρτ. γέσ' Ἡπ. (Θεσπρωτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γέσιος.

Εἶδος ἀγρίας νήσσης, πιθαν. ἡ Νήσσα ἡ πλατύρρυγχος (Anas platyrhynchos), τῆς οἰκογ. τῶν Νησσιδῶν (Anatidae). Συνών. γεσίλι. γέσιος, πρασίγι.

γεσιάλιν ἐπίθ. οὐδ. ἀμάρτ., γεδᾱλιν Πόντ. (Σταυρ. Χαλδ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Εὐτραφές, καλοθρεμμένον: Γεδᾱλιν ἄλογον, γεδᾱλιν κρᾱρ' (=κρίαρι) Χαλδ. || Ἄσμ.

Κι ἄλλ' ἐμπροστὰ ἄς σὸ σιγὴν τὸ γεδᾱλιν τὸ κρᾱριν, π' ἔχ' τὰ τρανὰ τὰ κέρατα καὶ χαλκοπούλ' κωδῶνιν κι ὅταν σαλεῦ' νὰ πιρπατῇ, θαρεῖς τὰ στράτας σείουν Σταυρ.

